

LAKIALOITE 49/2012 vp

Laki sairausvakuutuslain 9 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaan erityisäitiysrahaa maksetaan ajalta, jonka vakuutettu on työtehtäviinsä tai työoloihinsa liittyvän vaaratekijän vuoksi estynyt tekemästä työtään.

Tällä hetkellä laki oikeuttaa erityisäitiysrahan myöntämisen tapauksissa, joissa työhön liittyy kemiallinen aine, säteily, tarttuva tauti taikka muu vastaava seikka, joka vaarantaa odottavan tai sikiön terveyden edellä mainituissa tilanteissa.

Päivittäin Suomessa työskentelee erityisesti naisvaltaisilla aloilla ihmisiä, jotka joutuvat työssään satunnaisten tai jopa jatkuvan väkivallan kohteeksi heistä itsestään riippumattomista syistä. Esimerkiksi vaikeasti kehitysvammaisten ihmisten hoitokeskuksissa hoivatyön ammatilaisiin kohdistuu tavanomaista korkeampi fyysisen väkivallan uhka. Kyseisissä laitoksissa arki pyritään pitämään mahdollisimman tasaisena ja rauhallisena sekä potentiaalisesti väkivaltaiset tilanteet ennakoimaan etukäteen, mutta silti päivittäin tulee yllättäviäkin tilanteita, joissa asiakas pitää rauhoittaa kiinni pitämällä. Jotta tilanne saataisiin pidettyä mahdollisimman turvallisena kaikille, tarvitaan rauhoittamistilanteisiin kerrallaan jopa 3—5 ihmistä, ja silti kiinnipitäjään saattaa kohdistua potilaan toimesta

lyöntejä tai potkuja. Kiinnipitotilanteiden lisäksi asiakkaat saattavat kohdistaa yllättävää aggressiivista käytöstä potkujen ja lyöntien muodossa myös yksittäiseen hoitajaan.

Vastaavia esimerkkejä löytyy myös muun muassa mielenterveysyksiköiden puolelta. Väkivaltiaan johtavat tilanteet ovat usein niin yllättäviä, että mahdollisuutta tilanteesta vetäytymiseen ajoissa ei ole. Usein yksiköt ovat myös niin pieniä, että työnantajalla ei ole mahdollisuutta ohjata raskaana olevaa tehtäviin, joissa tätä uhkaa ei olisi. Voimassa olevan lääketieteellisen tiedon mukaan erityisesti raskausviikon 24 jälkeen kova suoraan kohtuun kohdistuva isku voi aiheuttaa pysyviä vaurioita niin istukkaan kuin sikiöönkin. Tästä syystä hallituksen tulisi ryhtyä toimenpiteisiin, jotta tavanomaista korkeamman väkivallan uhan alla työskentelevillä naisilla on mahdollisuus sikiön ja oman terveytensä suojelemiseksi saada erityisäitiysrahaa silloin, kun työnantajalla ei ole osoittaa vastaavia muita tehtäviä, joissa väkivallan uhka on suljettu pois.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sairausvakuutuslain 9 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 9 luvun 4 §:n 1 mometti seuraavasti:

9 luku

Vanhempainpäivärahat

4 §

Erityisäitiysraha

Raskaana olevalla vakuutetulla, joka on ansiotyössä tai omassa työssä lukuun ottamatta omassa kotitaloudessa tehtävää työtä, on oikeus erityisäitiysrahaan, jos hänen työtehtäviinsä tai työoloihinsa liittyvä kemiallinen aine, säteily tai tarttuva tauti taikka tavanomaista korkeampi vä-

kivallan uhka tai muu vastaava seikka vaarantaa hänen tai sikiön terveyden. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, milloin vakuutetun työtehtävien tai työpaikan olosuhteiden voidaan arvioida vaarantavan vakuutetun tai sikiön terveyden edellä mainituissa tilanteissa, sekä siitä, mitä selvityksiä vakuutetun on esitettävä haettaessa erityisäitiysrahaa.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

Helsingissä 10 päivänä lokakuuta 2012

Suna Kymäläinen /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Antti Lindtman /sd
Kristiina Salonen /sd
Markku Mäntymaa /kok
Kari Tolvanen /kok
Jaana Pelkonen /kok
Ari Torniainen /kesk
Kaj Turunen /ps
James Hirvisaari /ps
Jani Toivola /vihr
Oras Tynkkynen /vihr
Osmo Kokko /ps
Reijo Tossavainen /ps
Mirja Vehkaperä /kesk
Jukka Kopra /kok
Eila Tiainen /vas
Raimo Piirainen /sd
Merja Kuusisto /sd
Janne Sankelo /kok

Eeva-Johanna Eloranta /sd
Tarja Filatov /sd
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd
Jukka Kärnä /sd
Tuula Väättäinen /sd
Riitta Myller /sd
Hanna Tainio /sd
Mikael Jungner /sd
Katja Taimela /sd
Silvia Modig /vas
Markus Mustajärvi /vr
Jyrki Yrttiaho /vr
Jari Myllykoski /vas
Matti Saarinen /sd
Pia Viitanen /sd
Jouni Backman /sd
Jari Lindström /ps
Juho Eerola /ps
Sauli Ahvenjärvi /kd
Peter Östman /kd

Anne Kalmari /kesk
Elsi Katainen /kesk
Pirkko Mattila /ps
Ilkka Kantola /sd
Ritva Elomaa /ps
Teuvo Hakkarainen /ps
Laila Koskela /ps
Lea Mäkipää /ps
Pentti Kettunen /ps
Markku Rossi /kesk
Juha Sipilä /kesk
Eeva-Maria Maijala /kesk
Matti Korhonen /vas
Astrid Thors /r
Lars Erik Gästgivers /r
Tytti Tuppurainen /sd
Leena Harkimo /kok
Pauliina Viitamies /sd
Susanna Huovinen /sd
Anneli Kiljunen /sd
Tuula Pelttonen /sd
Mika Kari /sd
Johannes Koskinen /sd
Kimmo Tiilikainen /kesk
Ari Jalonen /ps
Ville Vähämäki /ps
Johanna Jurva /ps
Aino-Kaisa Pekonen /vas
Satu Haapanen /vihr
Kimmo Kivelä /ps
Tuomo Puumala /kesk

Simo Rundgren /kesk
Raija Vahasalo /kok
Anne Louhelainen /ps
Anna Kontula /vas
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Sanni Grahn-Laasonen /kok
Arto Pirttilahti /kesk
Hanna Mäntylä /ps
Maria Lohela /ps
Olli Immonen /ps
Markus Lohi /kesk
Sari Palm /kd
Maria Tolppanen /ps
Outi Alanko-Kahiluoto /vihr
Mika Niikko /ps
Risto Kalliorinne /vas
Saara Karhu /sd
Erkki Virtanen /vas
Annika Saarikko /kesk
Aila Paloniemi /kesk
Pauli Kiuru /kok
Sirpa Paatero /sd
Kalle Jokinen /kok
Kari Rajamäki /sd
Jussi Niinistö /ps
Pentti Oinonen /ps
Mikko Savola /kesk
Esko Kiviranta /kesk
Lauri Heikkilä /ps
Kari Uotila /vas